

Wat je als **leesconsulent** moet weten over meertaligheid

6-12 jaar

Steeds meer kinderen spreken thuis een andere taal dan op school. Meertalig zijn kun je vergelijken met het leren bespelen van meerdere muziekinstrumenten. Als je gitaar speelt, weet je al van alles over muziek en dat neem je mee als je piano of viool wilt leren spelen. De ene taal staat de andere niet in de weg, al moet je natuurlijk wel beide talen blijven ontwikkelen door te oefenen.

1

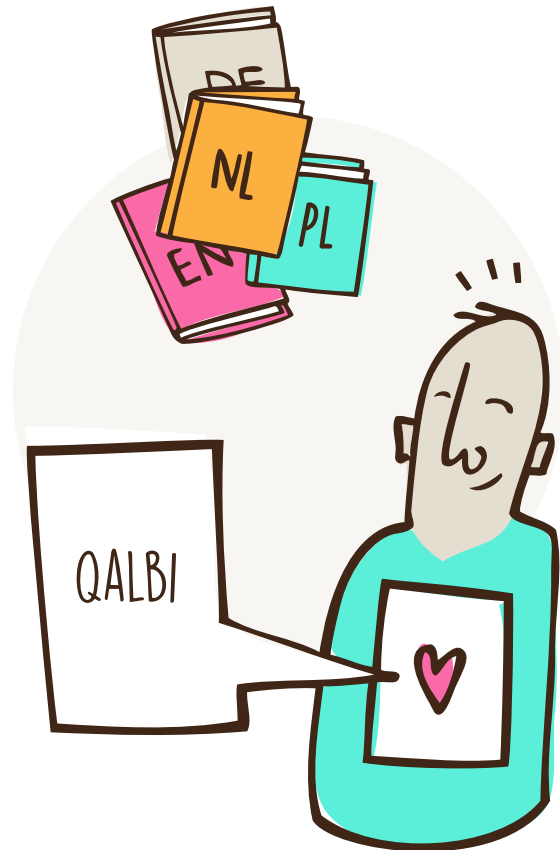
Meertaligheid op school, een rijkdom in de klas

Meertalige kinderen presteren vaak beter als ze bij het leren niet alleen de schooltaal mogen gebruiken, maar ook hun thuistaal. Daardoor voelen ze zich beter gezien en erkend en neemt de leermotivatie toe¹. Als je het gebruik van thuistalen in school verbiedt, tast je daarentegen de fundamentele rechten van kinderen en hun ouders aan.

¹ Orhan Agirdag: Onderwijs in een gekleurde samenleving, (2020). EPO, Berchem

Meertalig zijn heeft voor een kind een groot aantal voordelen:

1. kennis van twee of meerdere talen;
2. meer gemak bij het leren van andere talen;
3. meer taalcreativiteit;
4. sneller technisch leren lezen;
5. rijkere woordenschat, meer concepten (in twee of meer talen);
6. betere concentratie en sneller kunnen schakelen;
7. betere band met ouders en contact met wortels in cultuur en familie;
8. positieve houding t.o.v. andere talen en culturen.

2

Waarom meertalig (voor)lezen in de klas

Lezen heeft een bewezen positief effect op woordenschat, spelling, begrijpend lezen en schrijven. Kinderen die plezier hebben in lezen, gaan meer lezen, daardoor gaan ze steeds beter lezen en blijven ze ook lezen. Met aandacht voor meertaligheid kun je het leesplezier van meertalige kinderen verhogen. **Zorg er daarom voor dat het Lees- mediaplan aandacht besteedt aan meertaligheid en werk dat concreet met elkaar uit: waarom, hoe en wat?**

Doelstellingen van het meertalig (voor)lezen in de klas zijn:

1. versterking van de taalkennis van de kinderen (Nederlands + thuistaal);
2. waardering van de thuistaal van de kinderen;
3. plezier beleven tijdens lezen en voorlezen;
4. brug bouwen tussen de twee werelden van de kinderen: school en thuis.

Meertalig (voor)lezen draagt voor alle kinderen bij aan:

1. attitude - openheid en interesse voor talen en culturen;
2. kennis - algemene inzichten over (aspecten van) taal/talen en culturen;
3. vaardigheden - taalvaardigheden versterken via de 'omweg' van andere talen.

4

Hoe meertalig (voor)lezen in de klas

Aandacht voor meertaligheid begint met het onderzoeken welke talen er in de klas gesproken worden en die talen in de klas zichtbaar te maken. Bijvoorbeeld door één woord van iedere taal op te hangen in de klas. Daarmee gaan de talen voor alle kinderen leven en ontdekken zij spelenderwijs andere talen. Het project **Taal yn Byld** is een goed voorbeeld. Je kunt ook een meertalige collectie aanleggen in de bibliotheek of een meertalige (voor)leesactiviteit organiseren. Andere concrete ideeën vind je in de film **Meertaligheid een verrijking voor het leesplezier**. Verder biedt de publicatie **Lesactiviteiten meertaligheid** van SLO veel handvatten voor leerkrachten.

5

Leesbevordering en meertaligheid in het gezin

Voor alle kinderen is het goed als er thuis (voor)gelezen wordt. Als je meertalige ouders wilt stimuleren om voor te lezen, benadruk dan dat ze de taal gebruiken waarin ze zich goed thuis voelen. Denk mee over hoe ze de leesbevordering kunnen aanpakken in hun eigen taal of in het Nederlands.

Wil je meer weten over meertaligheid op school?

- Het kennisdossier **Meertaligheid in het onderwijs** geeft wetenschappelijk onderbouwde antwoorden op veelgestelde vragen.
- De **Kennisclip Meertalige Klas** geeft leerkrachten praktische tips over omgaan met meertaligheid in de klas.
- De **Roadmap van de Taalvriendelijke school** helpt bij het opzetten van beleid voor meertaligheid op school.
- Lees **Talen die de school in komen: kansen voor een multiverse basisschool** / Lidy Peters. Amsterdam : Lannoo Campus, 2021
- Volg de training **Meertaligheid bij de Bibliotheek op school** of organiseer voor leerkrachten een **interactieve workshop Meertaligheid en leesplezier**.

